

Derfor kan der ikke skæres yderligere!

- Videnskabelige fakta og erfaringsbaseret historier fra hverdagen i Københavns daginstitutioner, som beskriver hvorfor børneområdet ikke kan skæres yderligere.

Udarbejdet af Aktionsgruppen i Valby

Kontaktinfo: se side 12

Sociale tabere eller velfungerende samfundsborgere?

"....Daginstitutioner er fantastiske, hvis de får de vilkår for arbejdet, der skal til. Så kan de både udvikle børnene, understøtte deres sprog, hjælpe børn med særlige behov og i sidste ende bidrage til at skabe dygtige samfundsborgere, som sikrer landet fremgang og vækst. Men de kvaliteter er ved at blive ødelagt og udhules langsomt, og det vil i sidste ende ramme os alle," siger Grethe Kragh-Müller (DPU)
(Kilde: Artikel "Besparelser giver bagslag" af Trine Vinter Larsen.)

"Vi taler med de børn, der har brug for det"

Kære Økonomiudvalg

I min søns børnehave arbejder en flok søde og engagerede pædagoger og da jeg spurgte om de havde tid nok til børnene lød et af svarene: *"Vi taler med de børn, der har brug for det"*. Det var en af pædagogerne fra min søns stue, der svarede. *"Hvad mener du?"* spurgte jeg, og han forklarede, at de da holder øje med om børnene leger godt eller om der er problemer, og er der problemer, så skrider de ind *"så der er da børn man slet ikke taler med en hel uge"*, sagde han så. Det er jo fint, at pædagoger stadig kan tage sig af problemer, men er det rimeligt, at et barn kan opholde sig op til 40 timer om ugen i en børnehave uden at tale med en voksen?" (Kilde: Mor i Valby.)

Vi elsker børnehaver, men det har vi ingen grund til!

"Jeg er ikke længere sikker på, at jeg kan anbefale de danske daginstitutioner" siger en af Danmarks førende udviklingspsykologer, Dion Sommer. *Forskningen peger på, at børn fungerer dårligere motorisk, sprogligt og socialt. Men forældre har brug for institutionerne og har svært ved at se i øjnene, at de skader deres børn"*.

"Det har været en stor diskussion i den udviklingspsykologiske forskning om børn tog skade af at blive passet uden for hjemmet, og konklusionen har været relativ entydig: Det er ikke problematisk, så længe visse forhold er til stede, for så indgår daginstitutionen og hjemmet i et harmonisk samspil. Men forholdene er blevet så dårlige i de danske institutioner, at jeg ikke længere er sikker på, at de er gavnlige for børnene," siger Dion Sommer." Kilde: Artikel i Information: *"Vi elsker børnehaver, men det har vi ingen grund til"* (<http://www.information.dk/191159>).

"I dag stod jeg i kø mange minutter uden at få nærhed af en voksen"

Kære Økonomiudvalg

I dag stod jeg i kø mange minutter uden at få nærhed af en voksen. Hun var alene med os børn fra kl. 15. Tre havde skidt – dem måtte hun skifte. En bed – en anden rev i hår. Emma er næsten lige begyndt i vuggestuen. Hun græd. Jeg nåede aldrig den nærhed, for så kom min mor heldigvis. (Kilde: Barn i Valby).

"Pædagogisk nærvær eller bare helikopterperspektiv?"

Kære økonomiudvalg

Når der er fravær blandt personalet, pga. sygdom, kurser, studerende osv. så oplever jeg som pædagog, at der ikke længere er tid til at spille fodbold og den slags. Så finder jeg et sted, hvor jeg kan se flest muligt børn, så jeg i hvert fald har overblik.

(Kilde: pædagog i Valby).

4 ud af 5 specialskoleelever får ingen uddannelse

Det har store konsekvenser for børns mulighed for at få en uddannelse senere i livet, når de bliver taget ud af den almindelige folkeskole og sendt på specialskoler. Kun 17 procent af eleverne i specialskoler begynder efterfølgende på en ungdomsuddannelse. Udskillelsen fra folkeskolen er stigmatiserende, vurderer eksperter.

Specialtilbud er dyre. Det koster mere end det dobbelte at sende børn i specialklasser i forhold til at lade dem få specialundervisning i forbindelse med normalundervisning. Specialskoleelever koster det tredobbelte. Det er tvivlsomt, at pengene er givet godt ud for mange af de normalt begavede børn, der bliver sendt i specialtilbud. Kilde: Artikel i information: "4 ud af 5 specialskoleelever får ingen uddannelse" (www.information.dk/239364).

"Hvad med børnenes sikkerhed?"

Kære Økonomiudvalg

I min søns vuggestue er der ikke råd til førstehjælpskurser - eller vedligeholdelse af samme - til personalet. Det vil sige, at børnenes sikkerhed i vuggestuen afhænger af deres held. Det er dybt bekymrende. (Kilde: Mor i Valby).

Daginstitutioner KAN gøre en forskel for udsatte børn!

Det er bl.a. påvist at tidlige indsatser reducerer risikoen for arbejdsløshed og kriminalitet på lang sigt.

Høj kvalitetsdagtilbud har positive langtidseffekter

Den internationale forskning viser, at når der satses på *høj kvalitetsdagtilbud*, så kan daginstitutioner gøre en positiv forskel i forhold til udsatte børn. Høj kvalitetsdagtilbud fokuserer på pædagogikken og det relationelle arbejde mellem pædagog og barn, der er uddannet personale, ressourcer og gode normeringer, samt sparring til pædagoger (Jf. modelprojekterne: Perry Preschool, Abecedarian-projektet og det engelske projekt EPPE-projektet (Sylva et al. 1999 & Jensen 2007)).

De amerikanske RCT-studier (randomiserede kontrollerede eksperimenter) viser, at høj kvalitetsdagtilbud har positive effekter, som rækker ud over daginstitutionen, og videre frem gennem skolen til en senere uddannelse og tilknytning til arbejdsmarkedet. (Jensen 2007: HPA- serie no. 1 arbejdspapir 4/ kan daginstitutioner gøre en forskel?)

Samlet set viser den internationale forskning positive resultater på lang sigt, når der satses på at styrke børn i en bred kompetenceudvikling gennem systematisk indsats med en vis varighed og intensitet, der starter tidligt i børnenes liv. Disse børn har vist sig at *klare sig bedre i skolen* og videre frem gennem livet. Det, der kendetegner de konkrete indsatser, er en målrettet satsning på at stimulere udsatte børns kognitive evner, trivsel og sundhed i bred forstand. Men, der skal også tages højde for betydningen af marginaliseringsmekanismer og direkte eksklusionsrisici i samfundet. Fokus skal derfor være på to spor: For det første at fremme børnenes kompetencer (individsporet) og for det andet at modarbejde eksklusion og stigmatisering af børnene (institutionssporet) (Jensen 2007).

International forskning viser, at ved tidlig og systematisk indsats, der sigter imod at styrke udsatte børns intellektuelle og kognitive udvikling og sociale kompetencer, kan daginstitutioner gøre en positiv forskel (Jf. igangværende Campbell Review, Jensen & Christoffersen 2007, Zoritch 2002, Melhuish 2003, Jespersen 2006 og Jensen 2007).

Vi ved mere konkret fra forskningen, at nedenstående faktorer giver positive effekter.

Hvad har positiv effekt:

1. Voksen – barn relationer, som er responsive, bygger på varme, omsorg, voksne, som er til rådighed for barnet, så nærhed og tilknytning kan skabes.
2. Barnecentrerede læringsaktiviteter, der stimulerer børns intellektuelle og sociale udvikling og senere skolepræstationer.
3. Veluddannede pædagoger – ved hvad børn har brug for generelt, kan lide arbejdet med børn, har viden om udviklings- og læringsprocesser, specifikt viden om udsatte børn.
4. Pædagoger, som får supervision, er konstante, stabile, ved hvilke kvalitetsparametre, der skal lægges vægt på.
5. Forældreinvolvering.
6. Tid og intensitet – jo flere år des bedre, jo mere intensivt des bedre.

Og vigtigst af alt:

7. Strukturelle forhold, der gør det muligt at skabe en pædagogik som beskrevet ovenfor.

Konklusionen i undersøgelsen 'Kan daginstitutioner gøre en forskel' (Jensen, 2005) er, at daginstitutioner kan gøre en forskel, hvis mulighederne, dvs. både de nødvendige ressourcer og kriterier er til stede (Jensen 2007). (se også Sylva et al. 1999, Siraj-Blatchford et al. 2003, Melhuish 2004).

"Én til 13"

Kære Økonomiudvalg

I min søns vuggestue er der kun 1 pædagog til 13 børn. Når hun har ferie er der ingen vikar, og så er de to medhjælpere alene om børnene. (Kilde: Mor i Valby).

Besparelser giver bagslag

"Sociologen Gösta Esping-Andersen har i et studie påvist, at investerer du én dollar i børn mellem nul og seks år, kommer pengene 600 gange igen. For de lidt ældre børn kommer pengene 'kun' 60 gange igen. *"Det er så vigtigt med den tidlige indsats, og*

derfor er det tudentosset ikke at investere i børnene" siger Michael Egelund, formand for BUPL. (Kilde: Artikel "Besparelser giver bagslag" af Trine Vinter Larsen).

"Der er en magisk grænse for, hvornår det er udvikling eller afvikling. Hvis forældrene ikke synes, at tilbuddet til deres børn er i orden, vil de gå tidligere hjem fra arbejde for at hente børnene, eller de vil helt vælge at passe børnene selv. Det kan give kæmpe bagslag samfundsøkonomisk at spare på det her område" siger Martin Madsen, økonom og chefanalytiker fra Arbejderbevægelsens Erhvervsråd." (Kilde: Artikel "Besparelser giver bagslag" af Trine Vinter Larsen).

Dagtilbudslovens paragraf 8 efterleves ikke

"Lektor ved Danmarks Pædagogiske Universitet Grethe Kragh-Müller er bekymret. "På baggrund af en undersøgelse, som jeg lige har færdiggjort, må jeg konkludere, at det ikke er muligt for pædagoger at leve op til dagtilbudsloven med de mål og rammer, som de i dag får til at udføre arbejdet" siger hun." (Kilde: Artikel "Besparelser giver bagslag" af Trine Vinter Larsen).

"Når der ikke er personale til at få børnene ud"

Kære Økonomiudvalg

I vinter oplevede jeg mange dage – de fleste faktisk – at min søn ikke kom ud i løbet af dagen. Når der ikke er nok voksne på stuen, er der ikke tid til at give alle børnene tøj på og få det af igen. Så vælger de at blive inde, for det er for besværligt at komme på legepladsen. (Kilde: Far i Valby).

"Unge medhjælpere og børn uden sutsko"

Kære Økonomiudvalg

I min søns vuggestue er der ofte kun unge vikarer på arbejde, da stuen, som har 11 børn under 3 år, kun har én fastansat pædagog. En af de dage, hvor min søn var blevet passet af 3 unge mennesker i starten af 20erne, oplevede jeg, at ingen af børnene havde hjemmesko på da jeg kom for at hente min søn, tøjet flød og der var sat høj musik på - jeg kan kun gisne om, hvor lidt overskud der har været til nærvær i dagens løb. (Kilde: Mor i Valby).

"En daglig kamp"

Kære Økonomiudvalg

Vi pædagoger vil gerne fortælle om vores hverdag, som den ser ud lige nu inden yderligere besparelser:

Nye forældre og børn tager tid

Vi vil meget gerne give nye forældre og børn en rigtig god indkøring, for både deres og vores skyld. Børn der ikke har haft en god indkøring, fylder meget på institutionen pga. deres gråd. Vi har lige oplevet at få 3 nye børn på én stue med 3 voksne og 9 andre børn. *Når de 3 voksne er nødt til at gå rundt med et grædende barn hver, hvem skal så passe de 9 andre?*

Vi har også været så "heldige" at få 2 ekstra børn i huset, der fulgte godt nok en sjat penge med, men da tilskuddet til PGU-ansatte er blevet sparet væk, måtte vi dække underskuddet med de penge vi fik her.

Vi frygter sygdom blandt personalet, da vi ingen penge har til vikarer, derfor kommer vi selv syge på arbejde, fordi vores samvittighed ikke tillader os at ligge under dynen, hvor vi burde. Hvis en medarbejder alligevel bliver syg, er en kollega nødsaget til at arbejde over, hvilket giver afspadsering, som heller ikke kan blive afviklet.

Kom og hent jeres børn!

Er mere end en medarbejder syg, er vi nødt til at appellere til forældre om at hente deres barn tidligt, for at vi kan få en forsvarlig dag. Vores ferier og afspadseringsdage kan vi ikke altid få, når vi har behov for det, så det er nærmest umuligt at planlægge egen familietid. Fritidsaktiviteter har vi droppet her i huset, da vores arbejdsskema kan blive ændret fra dag til dag, dvs. at vi aldrig kan være sikre på hvad tid vi får fri.

Slut med ture

I dette dejlige vejr kunne det være skønt at komme på nogle hyggelige og lærerige ture ud af huset med børnene, men det er sjældent, at det kan lade sig gøre, da det

kræver, at i hvert fald 3 børn er fraværende og at hele personalet er her.

Det skriftlige tager tid

Vi har dårlig samvittighed og føler os utilstrækkelige mht. dokumentation og andre skriftlige krav. Den tid vi skulle bruge på det, skal tages fra børnene og det kan vi ikke forsvare på nogen måder.

Vi vil også gerne være mere nærværende overfor både børn og forældre, mange daglige beskeder og anekdoter går tabt, fordi vi skal løbe meget stærkt og hele tiden har andre gøremål.

Social støtte

Ved kriser i familierne, såsom skilsmisse/dødsfald, ulykker osv., føler vi ikke, at vi kan yde god nok støtte. Vi vil rigtig gerne drage ekstra omsorg for den pågældende familie og barnet, men desværre har vi svært ved at finde tid og ressourcerne.

Børn med specielle behov får heller ikke de optimale betingelser, for vi har ikke personale nok til at gå fra med et enkelt barn – *For hvad så med de 11 andre børn på stuen?*

Efteruddannelse spares væk

Vi ønsker alle at blive klogere og bedre til at udføre vores arbejde, men kurser er en by i Rusland.

Vi synes, vi har en rigtig god personalegruppe og kommer godt ud af det med hinanden, men vi kan godt mærke at vi er udkørte og der oftere opstår misforståelser og gnidninger blandt personalet. Vi er alle tæt på at nå grænsen for, hvad vi kan klare, både fysisk og psykisk og vi tør ikke tænke på, hvad der skal ske med os, når der skal spares yderligere.

Kilde: Personale i Valby

"Hockey eller ej?"

Kære Økonomiudvalg

Kl. er 9 og jeg er den eneste voksne på legepladsen sammen med ca. 30 børnehavebørn. Jeg samler et hold af de store drenge til hockey. Vi spiller i ca. 1 min., så er der et barn i nærheden der græder, jeg lægger staven og siger jeg kommer om lidt - trøster det grædende barn og genoptager spillet. Et minut går, så er to børn kommet op at slås. Jeg skiller kamphanerne, men inden jeg når at vende tilbage til spillet, er der endnu et barn, som falder og slår sig og skal trøstes - I mellemtiden er hockey-spillet gået i opløsning og drengene dasker lidt planløst rundt i gården, indtil de bliver kaldt ind til morgenmad. (Kilde: Medarbejder i Valby)

"Utrygge småbørn"

Kære Økonomiudvalg

I den vuggestue jeg er leder i, er vi 1 pædagog på 37 timer og en på 32 timer, samt en medhjælper på 37 timer til 12 børn under tre år. Vi kan tydeligt mærke, når der er fravær blandt personalet. Børnene bliver urolige og er ofte kede af det - færre voksne betyder, at de ikke bliver taget op, når de har brug for det.

Vi har sjældent råd til vikarer, men synes heller ikke, at vikarer nødvendigvis er en god løsning, da så små børn ikke kan etablere en tryk kontakt til fremmede voksne på så kort tid. Ledelsen må også ofte på stuerne, når der mangler personale, men der har vi samme problem, de kender jo heller ikke de små særlig godt. (Kilde: Leder i Valby).

"Skal vores børn bare være under opsyn?"

Kære Økonomiudvalg

I vores lille vuggestue har besparelserne haft en del konsekvenser for både børn, forældre og ansatte. Før havde hver stue en fast turdag, hvor børnene kom ud og så noget andet end institutionen. Den er nu sparet væk. Man har været nødt til at skære i personaletimerne, og derfor er det blevet meget svært både at have nok personale til at tage på tur og til at blive hjemme.

Vores sommerfest blev aflyst, fordi under 50 % af børnene var tilmeldt. Ledelsen

mente, at det var for mange personaletimer at bruge på så få børn.

Da vores institution ikke har råd til vikarer, bruger man køkkendamen til at dække timer, når personalet skal have sommerferie. Og derfor skal vores børn selv have madpakke med i 4 uger i sommerferien.

Vi er også blevet nødt til at skære i mængden af den økologiske mad til børnene. Når der er sygdom eller ferie må personalet også løbe stærkere eller slå stuer sammen, fordi der ikke er råd til vikarer. Det er tydeligt at se påvirkningen på både børn og personale.

Dette er kun nogle af de synlige konsekvenser i vores børns hverdag, der nu er barberet helt ind til benet. Vi frygter for de mindre synlige pædagogiske konsekvenser - og spørger: Skal vores børn blot være under opsyn? (Kilde: Far i Valby).

Pædagoger mangler tid til gode relationer

"Det, der falder mest i øjnene, når man kommer i børnehaven er, at børn og voksne har adskilt liv. Man ser kun korte interaktioner mellem børn og voksne" siger Grethe Kragh-Müller (Danmarks Pædagogiske Universitet).

"Jeg så mest medhjælpere og vikarer sammen med børnene. Pædagogerne var mest optagede af andre opgaver end at være med børnene" siger Grethe Kragh-Müller, der også nævnte, at pædagogerne mente, at de havde svært ved at nå de udsatte børn, medmindre det blev på bekostning af de andre børn.

"Det, pædagogerne synes er vigtigst, de gode relationer, er det, man ser mindst af" siger Grethe Kragh-Müller.

(Kilde : Artikel fra BUPLs hjemmeside:

http://www.bupl.dk/fagbladet_boern_og_unge/nyhederpaedagoger_mangler_tid_til_gode_relationer?opendocument)

"I dag har jeg leget med Lego"

Kære Økonomiudvalg

Jeg er pædagog og i dag har jeg siddet og leget med Lego sammen med et par af børnene, for første gang, så længe jeg kan huske. Jeg måtte tvinge mig selv til at blive siddende, for jeg kunne godt se, at der var mange praktiske ting som også

skulle gøres. (Kilde: Pædagog i Valby).

"Tid til det skriftlige"

Kære Økonomiudvalg

Som pædagoger har vi mange andre opgaver end det at passe børnene, fx. skal vi skrive evalueringer, sedler og lignende. Vi burde bruge et par timer på det om ugen, men det er simpelthen ikke muligt. Så mange gange sidder jeg på stuen mellem børnene og forsøger at skrive, mens jeg holder øje med dem. Det betyder, at begge dele bliver meget dårligere kvalitet end det burde være. (Kilde: Pædagog i Valby).

"33 Børn og 2 Voksne"

Kære Økonomiudvalg

Så sent som i dag oplevede jeg i mit barns vuggestue at aflevere hende til én af 2 voksne på 3 (TRE) stuer!!!! Dvs. i princippet kunne der være 33 børn!!! Til kun 2 voksne. Fordelt på et ret stort areal. Jeg er klar over det er en kort periode (max 15-20 min.) at bemanningen er så lav, men med potentielle 33 børn til 2 voksne, kan der nå at gå meget galt... Jeg frygter, at det bliver mere reglen end undtagelsen i fremtiden med de nye besparelser! (Kilde: Mor i Valby).

Udarbejdet af *Aktionsgruppen i Valby*

Kontakt information:

Maja Sass Nielsen (majasassnielsen@gmail.com)

Peter Baltzer Frederiksen (pbf@telenor.dk)

Rene Poulsen (Rene_Poulsen@dell.com)

Anne Mette Jensen (annemette.jensen@gmail.com)

Karen Brunner (karenbrunner@gmail.com)

Christina Fischer (tinafis@gmail.com)

Aktionsgruppen i Valby arbejder målrettet for:

- bedre forhold på børne- og ungeområdet i Københavns Kommune
- at få tilført midler som hjælper til et bedre børneliv i Københavns Kommune